

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Madis Vipp
juhatuse liige
Ula-Hansu talu OÜ
mats.meremees@mail.ee

08.01.2025 nr 2.1-1/24/1271-3131-2

Tähelepanu juhtimine

Andmekaitse Inspeksioon sai sekkumistaotluse, mille kohaselt kasutate oma kinnistul (59201:005:0155, Kuninga, Väike-Rootsi küla, Saaremaa vald, Saare maakond) videokaamerat või -kaameraid, mille abil jälgitakse isikute liikumist nii avalikul teel, kui kõrval asuvatel erakinnistutel. Millisel eesmärgil ja õiguslikul alusel kaamera paigaldatud on, ei ole teada. Samuti puuduvad kaamera kohta teavitussildid.

Saadud pöördumisest ajendatuna selgitame Teile erakinnistutel kaamerate kasutamise reegleid, et saaksite oma tegevuse ise üle vaadata ja vajadusel muuta.

- **Naaberkinnistute filmimiseks puudub õiguslik alus ja selline tegevus tuleb lõpetada.** Kaamera(d) tuleb kas eemaldada või ümber suunata nii, et filmitav vaateväli piirneks vaid Teie enda kinnistuga.
- **Avalikku ala võib filmida üksnes juhul, kui olete eelnevalt koostanud õigustatud huvi analüüsi ja paigaldanud vastavad teavitussildid.**

Esmalt selgitame, et statsionaarse kaamera kasutamine on lubatud isiklikul otstarbel vaid juhul, kui filmitakse **üksnes enda valduses olevat ala (näiteks eramaja ja selle hoovi)**. Sellisel juhul ei ole vajalik filmimisest kedagi teavitada. Küll aga ei või filmitut kasutada muul eesmärgil kui isiklikuks otstarbeks (näiteks ei tohi salvestisi internetis avalikustada).

Kui kaamerasalvestisele on jäänud mõni isik tuvastatavalt ja seda salvestist soovitakse kellelegi näidata või edastada, on tegu isikuandmete töötlemisega, milleks peab esinema alati mõni õiguslik alus (nt isiku nõusolek). **Ilma õigusliku aluseta isikuandmete töötlemine, sh edastamine või avaldamine lubatud ei ole.**

Kui kaamera vaatevälja jääb kinnistuga külgnev avalik ala (nt tee või tänav) või naaberkinnistu territoorium, siis seda ei käsitleta enam filmimisena isiklikul otstarbel. Avaliku ala filmimist võib omanik teatud juhtudel põhjendada oma vara kaitse eesmärgil õigustatud huviga, kuid **naaberkinnistu filmimiseks ei esine ühtegi õiguslikku alust ja selline tegevus on keelatud.**

Õigustatud huvi (ainult avaliku ala filmimisel)

Igasuguseks isikuandmete töötlemiseks (sh isikute filmimiseks) peab olema õiguslik alus. Juhul, kui kaamerate vaatevälja jääb avalik ala, siis on võimalik sellisel isikuandmete töötlemisel

tugineda õigustatud huvile (isikuandmete kaitse üldmääruse¹ ehk IKÜM [artikkel 6 lg 1 punkt f](#)).

Enne kaamerate paigaldamist tuleb läbi viia [õigustatud huvi analüüs](#). Õigustatud huvi alusele tuginemisel peab esinema realselt põhjendatud oht (näiteks eelnevalt toimunud turvaintsidendid), millest tingituna kaalub kaamera omaniku huvi üle teiste avalikul alal liikuvate isikute õiguse privaatsusele. Selles veendumine, kas õigustatud huvi sättele saab tugineda, on videokaamerate kasutaja (omaniku) ülesanne, kes peab läbipaistval moel viima läbi kaalumise ning olema tulemust võimeline ka põhjendama (tõendama). Otsuse tegemisel peab hindama ohtude tõsidust ja realiseerumise tõenäosust ning analüüsima alternatiive turvariskide maandamiseks (näiteks turvaukse, signalisatsiooni, piirdeaia rajamise, täiendava valgustuse kasutamise jms võimalusi).

Kaameraid saab ja peab kasutama vastavalt vajadusele – need peaksid olema suunatud konkreetselt määratletud probleemi lahendamisele. Arvestama peab, et isikuandmeid ei tohi hiljem töödelda viisil, mis on esialgselt määratud eesmärkidega vastuolus. Seega kui kaamera on paigaldatud vara kaitseks, siis ei saa kaamerasalvestist kasutada teistel eesmärkidel, näiteks lihtsalt vaatamiseks, kes millise autoga sõidab või millisel ajal liigub.

Lisaks on oluline meeles pidada, et igasugune kaamerapildi reaajas jälgimine on vastuolus kaamera paigaldamise eesmärgiga ning **võib isikule, kes seda teostab, tuua kaasa väärteovastutuse**.

Kui andmetöötleja ei suuda tõendada, et isikuandmete töötlemise jätkamiseks (filmimiseks) on olemas õiguspärased ja kaalukad põhjused, siis tuleb selline tegevus lõpetada.

Teavitussilt (avaliku ala filmimisel)

Õigustatud huvi alusel paigaldatud kaamera korral on vajalik enne kaamera filmimise alasse sisenemist nähtavale kohale paigutada kaamerate kasutamisest teavitavad sildid koos kontaktandmetega ja viitega kaamerate kasutamise korrale ehk [andmekaitsetingimustele](#). Kõikidele isikutele peab olema kättesaadav informatsioon selle kohta, mis on kaamerate omaniku kontaktandmed, kui kaua salvestisi säilitatakse, mis eesmärgil kaamerad on pandud jne.

Salvestiste säilitamise aeg

Mida pikem on salvestiste säilitamisaeg (eriti, kui see on pikem kui 72 tundi), seda rohkem tuleb põhjendada eesmärgi õiguspärasust ja säilitamise vajalikkust. Valitud säilitamisaeg peab eesmärgi saavutamiseks ka tegelikult vajalik olema. Kauem lihtsalt igaks juhuks ei tohi salvestisi säilitada.²

Kohustus salvestisele jäänud isikule vastata

IKÜM art 15 annab igale kaamera vaatevälja jäänud inimesele ehk andmesubjektile õiguse küsida enda kohta salvestisest koopiat. Teil tuleb taoline nõue täita kuu aja jooksul ja seejuures muuta eelnevalt muud salvestisel olevad inimesed tuvastamatuks (näiteks hägustades).

Lisainfo

Täpsema info kaamerate kasutamise kohta leiate AKI kodulehel asuvast artiklist „[Kaamerate kasutamine elamualadel](#)“. Samuti soovitame tutvuda [juhendiga](#) kaamerate kasutamise kohta, [videovalve korraldajale](#) mõeldud teabega ja [KKK-s](#) vastatud küsimustega. Teil on võimalik genereerida tasuta [videovalvesilt](#).

¹ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus \(EL\) 2016/679](#), 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

² Euroopa Andmekaitse nõukogu suunis 3/2019 [isikuandmete töötlemise kohta videoseadmetes](#), p 121.

Eelnevast tulenevalt palume Teil:

- lähtudes isikuandmete töötlemise nõuetest vaadata üle oma kaamera(te) asukoht ja vaateväli ning mõelda hoolega läbi kaamera(te) kasutamise vajalikkus ja eesmärk;
- vajadusel viia läbi korrektne õigustatud huvi analüüs, paigaldada teavitussildid ja võimaldada andmesubjektidel tutvuda andmekaitsetingimustega.

Juhime Teie tähelepanu sellele, et kahtluse korral võib Andmekaitse Inspeksioon igal ajal ette teatamata kontrollida kaamerate kasutamise õiguspärasust³ ning rikkumisel algsatada järelevalvemenetluste⁴.

Käesolevale tähelepanu juhtimisele Andmekaitse Inspeksioon vastust ei oota.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel

³ Isikuandmete kaitse seaduse § 57 alusel koosmõjus korrakaitse seaduse §-dega 50 ja 51.

⁴ Märgime, et Andmekaitse Inspeksioonil on õigus teha ettekirjutus isikuandmete töötlemise lõpetamiseks, kui selleks puudub õiguslik alus. Koos ettekirjutusega võidakse määrata ka sunniraha kuni isikuandmete kaitse seaduse §-s 60 sätestatud ülemmääras, mida võidakse välja mõista kuni rikkumise kõrvaldamiseni.